

תמרורים

נישאו. בקיבוץ שדה-אליהו בגליל, אסיר ציון יורי וירדקיה (29) וחנה (28) שגודשה לו בזמנו כאשר היה כלא, אחרי שהורשע בברית-המועצות בי פעילות מחתרטית ציונית ונשלח לשבע שנות מאסר בהרי אוראל. טקס הנישואין נערך ללא ברכות קידושין, כמקובל, שכן הרב שלמה גורן כבר השיא אותם לפני שנתיים בפני שני שליחים, שנשלחו על-ידי יורי וחנה מברית-המועצות. לפני כחודש, כשהגיע יורי לארץ נערכה הפגישה המחודשת ואו החליטו בני הזוג שלא לוותר על השמחה הקשורה בטקס נישואין כדת וכדין.

הוענק. פרס ישראל בגיאוגרפיה וחקר התרבויות לפרופסור רוד עמרין (46), ולפרופסור שמואל ביצור (44). עמרין ידוע כאחד הגיאוגרפים הראשונים במדינה, נלחם במשך שנים רבות לביסוס הגיאוגרפיה כמקצוע שווה וזכויות באוניברסיטאות, אביצור, שפירסם יותר מ-300 עבודות מחקר בגיאוגרפיה של ארץ-ישראל, הוא ראש המכון לידעית-הארץ בהסתדרות.

מונה. כיושב-ראש המגבית השני תית של ויצ"ו, פרופסור חיים בן-שחר (42), המשמש גם נשיא אוניברסיטת תל-אביב. תפקידו של בן-שחר יהיה ייצוגי והוא ינודד בין 187 סניפי ויצ"ו בארץ, יגייס תרומות ופעילות למטרות שונות. **נחוג.** בסטודיו החדש שלו ביפו העתיקה, יום הולדתו ה-34 של הצעיר אשר עין-זרור, שהודיע בשבועות האחרונים כי החליט להפסיק לצייר בהשפעת סמים, ממשיך לצייר, בלא פחות הצלחה ואף עומד לפתוח תערוכה שכל הציורים בה יהיו כאלה שצוירו ללא סמים. "אני מרגיש כמו בן 16", אמר אשר לאורחים הרבים, שפקדו את ביתו לכבוד יום-ההולדת הראשון שהוא חוגג בשנים האחרונות.

נחוג. יום הולדתו ה-43 של האדריכל ישראל גודוביץ, בסטודיו המפורסם שלו בצפון תל-אביב. את המתנה הי מקורית ביותר קיבל גודוביץ מאביו — זוג חזירי-בר, "אבל הוא לא התכוון לר-מוז בכך לכולם", תההיר גודוביץ לאורי חיו המהיכיים.

אושפז. הבמאי הצרפתי קלוד לאלושי אחרי שמרכבה בה נסע, במסגרת הסרט מערבון חדש בבימויו בשם איש אחר, אשה אחרת, התהפכה והידרדרה לתהום בנמק של חמישה מטרים. לאלושי, שהתפרסם בעולם כולו לאחר שביים את הסרט גבר ואשה אושפז בבית-חולים ב-קליפורניה כשהוא סובל משרירים בכל חל-קי גופו.

אושפז. ועבר ניתוח קשה, פרוסוסור סעדיה עמיאל (47), ראש הלשכה לתפקידים מיוחדים במשרד-הביטחון. מבית-החולים נמסר כי מצבו של עמיאל, שהוא פרופסור לכימיה ולפיסיקה גרעינית, הוא חמור וכי הוא נותח בידי מנהל המחלקה הגירורכירורגית בבית החולים איכילוב, פרופסור אלברט בר-טל.

נפטרה. אחרי ששלחה יד בפני שיה קטרין ("קת") אויפנהיימר (32) בתו של יוליוס רוברט אופנהיימר, ממציא פצצת האטום, שנמצאה תלויה בחדר השינה בחוילה המפוארת, שנבנתה על-ידי אביה בתחילת שנות החמישים, בסט. ג'ון, שבאי הבתולה, באחרונה היתה שרויה בדיכאון עמוק עקב אהבה נכזבת.

נפטרה. אויבר ("אולי") אמ"ק (60) מי שהיה צלמו האישי של נשיא ארצות-הברית לשעבר, ריצ'ארד ניקסון, עמו השתתף אסקינס בכל מסעו תיו ברחבי העולם וצילמו הדראמטי ביו תר היה צילום הנשיא במשרדו, שעות אחדות לפני שהודיע בשידור לאומה על התפטרותו, בעיקבות חשיפת שערוריית ווטרגייט.

נפטרה. פרופסור רוד משה ביי רבנאום (63), מרצה בכיר בבית-הספר לרפואה באוניברסיטה העברית בירושלים. רבנאום עסק שנים רבות בתקופת מלחמת-העולם השנייה בחקר מחלת המלריה. אחרי שעלה לארץ מפולין בשנת 1946 עבד בבית-החולים הדסה ושימש מרצה באוניברסיטה עד יומו האחרון.

נפטרה. בביתו בוויטינגהאם, אנגליה, הארי ויטקופט (78) מגדל השור שנים המפורסם ביותר באירופה, שהחל מגדל שושנים עם אחיו בשנת 1919 על שטח של פחות מדונם אחד, ובשנותיו הי אחרונות מכר יותר ממיליון וחצי שושנים בשנה.

אזרח העולם

מספר אחד - גרי

דייוויס, נגד

חזרה אל שטח

ישראל אחרי

שהירדנים סרבו

לקבלו

אל פנים, שוכה להצלחה רבה בסוף שנות השלושים והוצג משך שנתיים רצופות. מלחמת העולם-השנייה היוותה נקודת המפנה בחייו של הצעיר מלא המרץ, שגויס לחיל-האוויר של הצי האמריקני. "הייתי טייס קרבי בארמיה השמינית, אשר ישבה בבריטניה וביצעה את מרבית הפעילות בצוות במטוסי דאקוטה על גרמניה. הרגשתי עצמי רוצח, כשהטלתי את הפצצות על ערים גרמניות, על אנשים", אומר דייוויס, המדגיש את דבריו בתנועות ידיים. "הייתי אומלל. ראיתי עד כמה אומלל מצב הי עולם."

אחראי לשלום, אחראי למלחמה

בתום מלחמת-העולם-השנייה שב דייוויס, מבוגר יותר ומעט תימי

מן הצד המזרחי של הגשר צפו במחזה חיילים ירדניים, שצחקו לאדם יוצא-הדופן. הקצין הישראלי מיהר לביקתת-השומר רים וחזר תוך שעה קלה, מלווה בכיתת חיילים. הם התנפלו על דייוויס, נטלו את מיוודותיו המעטות והעלוהו בכוח על גידת מיסטר, שהגיעה למקום. "שעה אחר-כך מצאתי את עצמי בתוך הא קטן וטחוב במישרת-ירושלים", סיפר דייוויס, שהיה השבוע, ערב צאתו מן הארץ ללונדון, המום מן הקורות אותו בימים המעטים בהם שהה כאן. ביקשו ממני להתפטר. היה קר וסירבתי לעשות את זה. או הפשיטו אותי בכוח ומצאו את הדרך

"ה ליקה יהיו כאן יריות! אתה תי-הרגו!" בקצה המערבי של גשר אלנבי מעל נהר הירדן עמד קצין ישראלי צעיר, חמוש ברובה-סער, וצעק לעבר הגבר המונוק בין חליפה השחורה, שניצב עם מטלטליו בי אמצע גשר-העץ המשמש דרך מעבר בין ישראל וירדן. האיש תמורה-הסבר ניצב שליו וגאה, הביט מהורהר במימי הירדן שנעשו תחת הגשר. לא עורר האיר מים, התחנננים, ההסברים והנסיונות לשכנע את האיש המזור לצעוד לצד הי ישראלי של הגשר. גרי דייוויס איננו מוותר לעולם.

שעות אחדות קודם לכן לא שם איש מן החיילים הישראליים, המופקדים על שמירת הצד המערבי של גשר אלנבי, לב לדרכוננו של גרי דייוויס. ספק גם אם רבים מהם שמעו את שימעו של אזרח העולם. סקיד המכס החתים, כנראה מי תוך שיגרה, את דרכו המיוחד, שעל עטיפתו מוטבעות באותיות בצבע זהב המילים: "דרכון של אזור עולם מטעם רשות תבל" וגרי דייוויס (54) פסע בצעד בטוח אל צידו המזרחי של הגשר, כשהוא מקווה להימצא תוך שעות אחדות כרבת עמו, בירתה של ירדן.

לפקידים ולחיילים בצד הירדני הסביר כי בכוונתו לעבור דרך ירדן בדרכו לי-טרטום. שם, טען, הוא עתיד לפגוש פליטים פלסטינים רבים ולהעניק להם 2000 דרכונים של אזור-עולם. בנקודה זו הרים פקיד-המכס הירדני את עינו, התי בונן חליפות דייוויס ובדרכונו ופסק: "החזירו את האיש הזה לישראל!" לא עורר תחנונים, הסבירו ואימוני של דייוויס. החיילים הירדנים גררו אותו אל הגשר.

גרי דייוויס רגיל ליחס מעין זה. לפני חודשים אחדים כשניסה להיכנס לישי-ראל דרך נמל-התעופה בלוד סירבו פקדי דיהמכס הישראליים להחתימ את דרכונו המיוחד, שאיננו מוכר בישראל. אחרי שהיה עצור זמן קצר בבית-ההגנבות הור עלה על מטוס לצרפת. "דייוויס", אמר הוא על עצמו, "רגיל שירוקן אותו ממקר מות רבים. אבל דייוויס הוא גם מאמין גדול ברעיונו ודייוויס החליט להיות בארץ-ישראל." או גרי דייוויס התפטר עם עצמו. בצרפת השיג דרכון, המיועד לחסי ריינטינות שמקום מושבם בצרפת. דרי כון זה איפשר לו לדרוך על אדמת ישי-ראל אליה הגיע לפני שבועיים.

המחליף של דני קיי

"אני עומד על הקו, המפריד בין ישראל וירדן. תראה, אני ממש על הקו. אני בשום מדינה!" הסביר דייוויס, בדיובורו האישי, לקצין הישראלי, שניצב משתהה נוכח התנהגותו המזוהה של הי איש, שהושלך אל הגשר על-ידי הירדנים.

* בדרכונו דומה החזיק שמואל (א"א) פלאטו בעת שבתו בצרפת.

גשר הירדן

שלי, שהיה מוסתר היטב בחליפתו. "בדרכונו היתה חתימה של הישראליים לפיה עזבתי את הארץ ואני סירבתי לכן שימחקו את אישור-היציאה." נסיונותיו של דייוויס קרה-הרוח להסביר לקציני המישר עובדה שהייתה בארץ, לאחר החתמת דרי כונו, היא בלתי-החוקית. נתקלו באזניים אטומות. קצין מיסטר מהק בטע את חר-המת היציאה ורשם בכתב, "חר לארץ לאחר שהירדנים סרבו לקבלו."

אבל ותפוי ראש תור דייוויס לתל-אביב. תוכניתו להגיע לטרטום נדחתה לפי שעה. אולם לא איש כארזה העולם מיספר 1 יתיאש אחר תקרית בלתי נעימה זו, על גבולן של שתי מדינות אויבות. כל חייו של דייוויס הן הליכה מסוכנת, כהליכה של אקרוסט. על חוט דקיק, בין גבולות, בין מדינות, שהוא כל-כך מתנגד להן ושכנגדן יצא למלחמת-חורמה, הנמשכת ביותר או פחות הצלחה, כבר למעלה מי עשרים וחמש שנים.

על ילדותו הרחוקה בארצות-הברית מסרב דייוויס לדבר. הוא גם אינו מגלה את דתו. הוא מצהיר שכבר מגיל צעיר האמין באל אחד ולא הרגיש עצמו יותר נוצרי מיהודי, או יותר בודהיסט ממוסלמי. בגיל צעיר למד תיאטרון ואת שנותיו היפות בילה על בימות ברודוויי כשחקן תיאטרון ובמאי. אילו כתב מחזות את דים, כשהיה בן 18 שימש מחליפו של הברדן דני קיי במחזה בוא נעמוד פנים